

ČESkoslovenská
SOCIALISTICKÁ
REPUBLIKA
(19)

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K PATENTU

195697

(11)

(B2)

(51) Int. Cl.³
A 01 N 37/22
C 07 C 87/58

(22) Přihlášeno 04 07 75
(21) (PV 1301-78)

(40) Zveřejněno 31 05 79

(45) Vydané 15 03 83

(72)
Autor vynálezu:

O'DOHERTY GEORGE OLIVER PLUNKETT, GREENFIELD
(Sp. st. a.)

(73)
Majitel patentu:

ELI LILLY AND COMPANY, INDIANAPOLIS (Sp. st. a.)

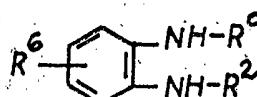
(54) Způsob přípravy substituovaných N-(2,2-difluoralkanoyl)-o-fenylenediaminů

Vynález se týká nových na kruhu substituovaných N-(2,2-difluoralkanoyl)-o-fenylenediaminů. Tyto sloučeniny jsou použitelné jako herbicidy.

Rumanowski, US patent č. 3 557 211, uvádí N,N-bis(acetyl)-o-fenylenediaminy, které jsou použitelné pro kontrolu rostlin, hmyzu a plísní.

Jedním rysem vynálezu jsou sloučeniny, které jsou účinné jako systemické herbicidy.

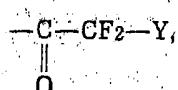
Vynález se týká nových na kruhu substituovaných N-(2,2-difluoralkanoyl)-o-fenylenediaminů obecného vzorce III,

(III)

kde

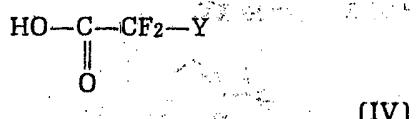
R⁰ je 2,2-difluoralkanoyl vzorce

kde Y je atom fluoru,

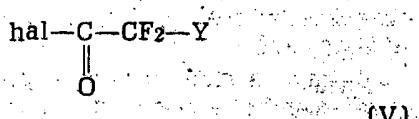
R² je R⁰, furoyl nebo acetyl,
R⁶ je alkylsulfonyl s 1 až 4 atomy uhlíku
a je umístěn v poloze 4 nebo 5.

Sloučeniny obecného vzorce III se připravují zavedením charakteristické 2,2-difluoralkanoylskupiny do příslušného odpovídajícího diaminu výchozího materiálu. Zavedení této skupiny se může provádět kteroukoliv dostupných acylačních reakcí, používající různých typů acylačních činidel obecného vzorce IV,

(IV)

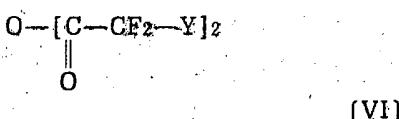
kde Y má význam uvedený výše, nebo 2,2-difluoralkanoylhalogenidů obecného vzorce V,

(V)

nebo anhydridů 2,2-difluoralkanové kyseliny obecného vzorce VI,

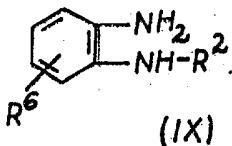
195697

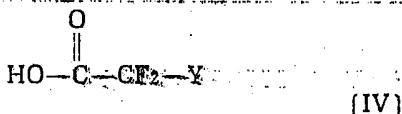
kde Y má výše uvedený význam.

Diaminové výchozí materiály, se kterými se acylační reakce provádějí, jsou různé.

Způsob přípravy sloučenin obecného vzorce III se vyznačuje tím, že se nechá reagovat sloučenina obecného vzorce IX,

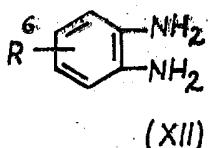

kde R^2 a R^6 mají význam uvedený výše, s acylačním činidlem obecného vzorce IV,

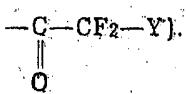

kde Y má význam uvedený výše, nebo s jeho halogenidem nebo anhydridem.

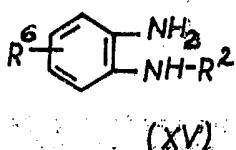
V případě sloučenin vzorců III, kde R^2 je skupina stejná jako R^0 , je výchozím diaminem sloučenina obecného vzorce XII,

a zavádějí se dvě identické acylskupiny (R^0 a R^2) jscou

Jestliže, na druhou stranu, R^2 jscou stejně 2,2-difluoralkanoylskupiny representované R^0 , je příslušným diaminovým výchozím materiálem sloučenina nesoucí požadovaný zbytek R^2 vzorce XV,

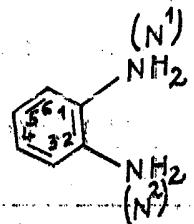

kde symboly mají význam uvedený výše, a charakteristická R^0 skupina se obdobně zavádí acylaci.

Příprava amidů acylací odpovídajících aminů různými acylačními činidly je známou syntetickou metodou. Tyto přípravy se provádějí běžně známými způsoby, používanými pro tyto účely. Tak jestliže acylačním činidlem je anhydrid, reakce se s výhodou provádí při teplotě místnosti. Jestliže se používá

vá acylhalogenid jako acylační činidlo, provádí se reakce nutně v přítomnosti akceptoru halogenovodíku a s výhodou v přítomnosti inertního rozpouštědla a reakční směs se s výhodou chladí na teploty 0 až 10°C. V případě kteréhokoli acylačního činidla se produkt oddělí běžnými způsoby a může se popřípadě čistit známými způsoby.

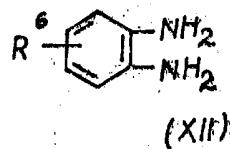
Pro jednotnost se výchozí materiály a produkty pojmenovávají, kde je to možné, jako o-fenylendiaminy. V souhlase s běžnou nomenklaturní praxí je identifikace různých poloh substituentů následující:

kde bud atom dusíku obsahuje alkanoyl nebo jiný (R^0 , R^2) substituent, čísla polohy v kruhu jsou identifikována jako prvočísla pro rozlišení od poloh na R^0 nebo R^2 substituentech.

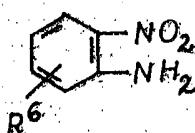
V předcházející definici sloučenin vzorce III a výběr v popisu a definici předmětu vynalezu výraz „hal“ a „halogen“, pokud není zpřesněn, ale použit bud samostatně, nebo ve spojení jako výraz „halogenovaný alkanoyl“, označuje pouze atomy brому, chloru, fluoru nebo jodu.

Výchozí materiály používané při postupu podle vynalezu se připravují známými postupy a některé z nich jsou obchodně dostupné. Výchozí materiály vzorce XII

se připravují vícestupňovými synthesesami, které jsou nutné pro zavedení požadovaných skupin. Nejvhodněji se jedna nebo obě NH_2 skupiny zavádějí převedením halogenskupiny. Také aminoskupina nebo aminoskupiny se mohou zavádět nitrací a následující redukcí. Různé syntetické stupně se obecně a nejvhodněji provádějí s výchozími materiály, které již obsahují skupinu R^6 . Avšak někdy je výhodné, že se tyto substituenty, například nitroskupina nebo halogenskupina, zavádějí současně se syntetickými stupni vedoucími k zavedení aminoskupin.

Sloučeniny vzorce III, kde R^2 je stejný acylový zbytek jako R^0 , se obecně připravují z výchozích materiálů obsahujících již zbytek R^2 . Výchozí materiály se připravují z odpovídajících diaminových výchozích materiálů popsánych výše reakcí s příslušným acylhalogenidem. Alternativně se však tyto materiály mohou připravit z o-nitroamini

acylací a následující redukcí, postupem běžně známým z literatury.

Synthesa sloučenin vzorce III je blíže objasněna v následujících příkladech.

Příklad 1

Alkylsulfonyl-o-fenylenediamin s 1 až 4 atomy uhlíku v alkylu se rozpustí v rozpouštědle a triethylamamu a za mísitání se přidá trifluoracetanhydrid. Vzniklá reakční směs se pak zahřívá k varu a odpařením se získá požadovaný N^1,N^2 -bis(trifluoracetyl)-alkylsulfonyl-o-fenylenediamin s 1 až 4 atomy uhlíku v alkylu.

Příklad 2

Sloučeniny podle vynálezu se připraví postupem podle předcházejícího příkladu za použití analogických výchozích materiálů. Tyto sloučeniny jsou následující:

N^1,N^2 -bis(trifluoracetyl)-5'-(methylsulfonyl)-o-fenylenediamin, b. t. 179 až 181 °C, připravený reakcí trifluoracetanhydridu s 5'-(methylsulfonyl)-o-fenylenediaminem.

N^1 -trifluoracetyl- N^2 -acetyl-4'-(methylsulfonyl)-o-fenylenediamin, b. t. 200 až 201 °C, připravený reakcí trifluoracetanhydridu s N^2 -acetyl-4-(methylsulfonyl)-o-fenylenediaminem.

N^1 -trifluoracetyl- N^2 -furoyl-5'-(methylsulfonyl)-o-fenylenediamin b. t. 185 až 187 °C.

Veškeré sloučeniny vzorce III se mohou upravit tak, že jsou použitelné jako herbicidy. Tyto sloučeniny se mohou použít tak, že se dosáhne širokého herbicidního účinku; tudíž v nejširším slova smyslu se vynález týká způsobu aplikace, který se vyznačuje tím, že se na rostlinné části, jako je stvol, listy, květy, plody, kořeny nebo semena nebo obdobné reproduktivní jednotky rostlin, aplikuje růst inhibující množství jednoho z na kruhu substituovaných N -(2,2-difluoralkanoyl)-o-fenylenediamin vzorce III. Avšak tyto sloučeniny se mohou také použít tak, že se využije selektivní herbicidní účinnost. Jak je odborníkům známo, směs více než jedné sloučeniny se může také použít pro dosažení herbicidního účinku. Jestliže se použije směs, může se snížit množství každé individuální sloučeniny tak, že směs vykazuje požadovaný herbicidní účinek.

Pro herbicidní využitelnost sloučenin není rozhodující, zda je úplně hubena nežádoucí vegetace; je dostatečné, jestliže je nežádou-

cí vegetace pouze inhibována. Zejména co se týká selektivního účinku, inhibice nedosahující úplné zahubení, je dostačující, zejména jestliže se kombinuje s přírodními podmínkami, jako je omezená vlhkost, která má nepříznivější vliv na vegetaci selektivně inhibovanou než na užitkové rostliny.

Sloučeniny vzorce III jsou vhodné k různým obměnám herbicidních aplikací.

Sloučeniny vzorce III vykazují nízkou toxicitu pro savce, relativně odpovídající benzimidazolům. Kromě toho sloučeniny vzorce III mohou být dispergovány jako aerosolová směs obsahující jeden nebo více účinných látok podle vynálezu. Tato směs se připravuje podle běžných metod, kde aktivní látka se disperguje v rozpouštědle a vzniklá disperse se smísi hnací látkou v kapalném tavu. Tyto obměny, co se týká použití určitého činidla a typu vegetace, které se má ošetřit, určují požadavky na rozpouštědlo a koncentraci účinné látky v něm. Příklady vhodných rozpouštědel jsou voda, aceton, isopropanol a 2-ethoxyethanol.

Vhodné výsledky se získají, jestliže se aktivní látky vzorce III nebo směs obsahující tyto aktivní látky smísi s jinými zemědělsky využívanými materiály, které se mají aplikovat na rostliny, rostlinné části a jejich okolí. Tyto materiály zahrnují hnojiva, fungicidy, insekticidy, jiné herbicidy a látky upravující půdu.

Různé sloučeniny vzorce III, které se mají použít jako aktivní herbicidní činidla, se vyhodnocují po aplikaci před vzejtím u různých druhů rostlin. Při tomto vyhodnocování se připraví půda obsahující jeden díl píska a jeden díl rozdrocené vrchní vrstvy půdy, dokonale se smísi v cementovém mixelu. 4,5 litru této půdy se umístí do 25 × 35 cm pozinkované plechové mísy a sklepe se pod okraj. Ve třech řadách se provedou 2,5 cm hluboké rýhy asi ve dvou pětinách mísky. Do těchto rýh se zasadí po čtyřech zrnecch kukuřice, pěti semenech bavlníku a pěti semenech sóji. Ve zbývajících čtyřech rýhách se do zbylé půdy zaseje přibližný počet každého z následujících semen, každý druh do jedné řady, a to: bér 80 až 100 semen, mračňák plstnatý 40 až 50 semen, merlík 150 až 250 semen a rosička krvavá 100 až 150 semen.

Další dostatečné množství půdy se pak přidá tak, aby se dostatečně překryla plocha.

Tak semena plevelů se překryjí vrsvou asi 6 mm a semena užitkových rostlin vrstvou asi 3 cm.

Při stanovení účinku směsi jako herbicidního prostředku po použití před vzejtím se plocha připraví výše uvedeným způsobem a v den zasetí nebo následující den se umístí v komoře opatřené točnou a odtahem vzduchu. Herbicidní směs, typu buď emulze pro postřik, nebo smáčitelného prášku se aplikuje na plochu modifikovaným De Vilbis atomizérem, připojeným na zdroj vzduchu.

Dvanáct a půl mililitrů směsi, která se má testovat, se pak aplikuje na každou plochu běd v den zasetí, nebo v následující den. Intensita poškození a pozorování typu poškození se provádí jedenáctý až dvanáctý den po ošetření. Poškození se hodnotí podle následující stupnice:

- 0 — žádné poškození,
- 1 — mírné poškození,
- 2 — střední poškození,
- 3 — značné poškození,
- 4 — uhynutí.

Tam, kde bylo provedeno více než jedno stanovení při uvedeném množství, byl vypočítáván pro hodnocení poškození průměr. Každá hodnocená sloučenina se upravuje pro postřík jedním z následujících postupů. V jednom testu se příslušná sloučenina smo-

čí rozmícháním v třecí misce s jedním dílem monolaurátu polyoxyethylenorbitanu. Pět set dílů vody se pomalu přidá k vzniklé krémově zbarvené pastě a získá se vodná disperze se základní koncentrací 0,2 %. Dispersa je vhodná pro aplikaci postříkem. V druhém postupu se sloučenina rozpustí v jednom dílu acetonu a acetonevý roztok se zředí devatenácti díly vody obsahujícími 0,1 procent monolaurátu polyoxyethylenorbitanu.

V následující tabulce I jsou uvedeny výsledky hodnocení, sloupec 1 uvádí jméno testované sloučeniny, sloupec 2 množství v kilogramech na hektar, ve kterém se sloučenina aplikuje na testovanou plochu, a zbylé sloupce udávají stupeň poškození určitých semen rostlin nebo sazenic rostlin podle hodnocení uvedeného výše.

Tabulka I:

Stupeň poškození při ošetření před vzejším

sloučenina	kg/ha	kukurice	bavlna	seja	rostlina krvavá	merik ber	mražidlo
N ¹ ,N ² -bis(trifluoracetyl)-5'-{(methylsulfonyl)-o-fenylen}diamin	8,8	1	1	2	3	3	3
N ¹ -trifluoracetyl-N ² -(2-furoyl)-5'-{(methylsulfonyl)-o-fenylen}diamin	8,8	1	1	2	2	2	2

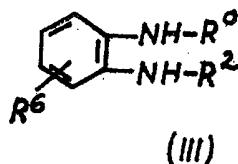
Některé sloučeniny vzorce III byly hodnoceny po aplikaci po vzejtí u rostlin zahrnující kukuřici a některé druhy plevelů. Vyhadnocování se provádí podle předcházejícího testu s tou výjimkou, že testovaný roztok se aplikuje 9 až 12 dnů po přípravě a zasetí do půdy. Výsledky jsou uvedeny v následující tabulce II.

T a b u l k a I I
Stupeň poškození při ošetření po vzejtí.

sloučenina	kg/ha	kukuřice	roslíka	meruňka	bér	mračník
$N^1,N^2\text{-bi}(\text{trifluoracetyl})\text{-}5\text{-}(methylsulfonyl)\text{-o-fenylen-diamin}$	8,8 4,4 2,2	2 1 1	4 4 4	4 4 4	3 4 4	4 3 2
$N^1\text{-trifluoracetyl}\text{-}N^2\text{-}(2\text{-furoyl-5'\text{-methylsulfonyl})\text{-o-fenylen-diamin}$	8,8	1	2	3	3	3

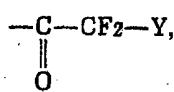
P R E D M Ě T V Y N Ā L E Z U

Způsob přípravy substituovaných $N\text{-}(2,2\text{-difluoralkanoyl})\text{-o-fenylen-diaminů$ obecného vzorce III,

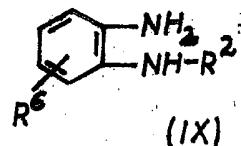
kde

R^0 je 2,2-difluoralkanoyl zbytek vzorce

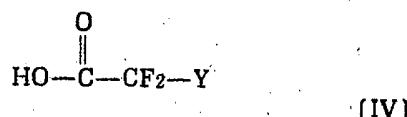

kde Y je atom fluoru,
 R^2 je R^0 , furoyl nebo acetyl,
 R^6 je alkylsulfonyl s 1 až 4 atomy uhlíku,

umístěný v poloze 4 nebo 5, vyznačený tím, že se nechá reagovat sloučenina obecného vzorce IX,

kde R^2 a R^6 mají výše uvedený význam, s acylačním činidlem obecného vzorce IV,

kdy Y má výše uvedený význam, nebo s halogenidem nebo anhydridem sloučeniny obecného vzorce IV.